

1973. 11. okt. — Meddelelse om Regjeringens avskjedssøknad.

(Statsråd Norbom)

tid nettopp til dette: Å legge opp til en økonomisk og sosial politikk i samsvar med landets langsiktige interesser.

Det er nå min tur til å stille meg spent til hva en ny mindretallsregjering og et nyvalgt storting vil ha av vilje og evne til å arbeide med langsiktige mål for øye. Alle tegn tyder ikke like godt. Løfter om økt offentlig innsats kombinert med løfter om skattereduksjon reiser spørsmål om hvordan balansen i vår økonomi skal kunne bevares. En må også ha lov til å spørre om det er hensiktsmessig å legge fram detaljerte og omfattende skattelettforslag for det kommende år uten som ledd i et samlet budsjettopplegg.

La meg til slutt i denne sammenheng igjen framholde nødvendigheten av at det gjennomføres et økonomisk-politisk opplegg for 1974 som gir rimelig balanse i vår disponering av ressursene. Spesielt må vi unngå sterkt press i økonomien. Vi må skape rom for rimelig vekst i de yrkesaktives og de trygdedes disponible realinntekt. Uten en slik balansert politikk vil grunnlaget for å moderere prisstigningen på lengre sikt ikke være til stede.

Presidenten: Presidenten foreslår at finansministerens redegjørelse for statsbudsjettet utlegges for å behandles i et senere møte. — Det anses bifalt.

Referat:

(6) Kgl prp. om statsbudsjettet og trygdebudsjettet for budsjett-terminen 1. januar—31. desember 1974 (St. prp. nr. 1.)

Enst.: Sendes finanskomiteen.

Presidenten: Statsministeren har bedt om å få ordet for å gi Stortinget en meddelelse.

Meddelelse om Regjeringens avskjedssøknad.

Statsminister Lars Korvald: Stortingsvalget i september gav intet parti i Stortinget flertall. De tre partier Regjeringen er utgått fra, fikk 43 representanter. I denne situasjon har Regjeringen funnet det riktig å tre tilbake for at det kan bli undersøkt om det kan dannes en regjering med bredere parlamentarisk grunnlag og støtte i Stortinget. Da budsjettene nå er lagt fram i Stortinget, vil Regjeringen i statsråd i morgen innlevere sin avskjedsansøknad til Hans Majestet Kongen.

Presidenten: I samsvar med vanlig praksis vil presidenten foreslå at Regjeringens meddelelse vedlegges protokollen.

Anders Lange: Hr. president! Ærede forsamling! Det går da ikke an at man sier fra seg en regjering i siste time i kringkastingen valgnatten, at en reporter spør vår statsminister: «Hva vil De gjøre hvis Finn Gustavsen og Brattelis partier nå slutter seg sammen?» Så sier han som en selvfølge, for han tror de slutter seg sammen: «Ja, vi vil naturligvis trekke oss tilbake.»

Av hensyn til det bildet som står bak her, av hensyn til det som skjedde i går, hvor selv Kongen bukket for denne forsamling, mener jeg at en statsminister aldri må gå av unnatt når han får et flertall mot seg i stortingsalen i en eller annen sak, eller man ønsker å ta det opp til debatt. Og det går ikke an når han som har arbeidet for de indre verdier — mens vi har arbeidet for de ytre — under valget har fått sånn kjempetilslutning, og er valgets seierherre, mens Arbeiderpartiet holder på å gå Venstres vei med full musikk og i dag har 33 pst. Mens vi i dag ikke kjenner til ekteskapet mellom hr. Finn Gustavsen og hr. Bratteli, ikke vet hvordan de har det i sen-gen, synes jeg det er helt fantastisk at vi må finne oss i at en regjering går av, etter at Sørebo har eksaminert den valgnatten.

Mitt forslag er at Regjeringen blir sittende, og at man opptar det øyeblikkelig til votering i salen.

Presidenten: Presidenten vil i forbindelse med dette innlegg bemerke at det i vår konstitusjonelle praksis ikke er slik at Stortinget kan tvinge en regjering til å sitte. Stortinget kan tvinge en regjering til å gå ved votering, men det er sikker praksis at en statsminister på sin regjeringens vegne selv kan velge å gå av når det passer regjeringen, også uten å gi melding til Stortinget.

Når statsminister Korvald har valgt å gi denne melding til Stortinget, er det også i samsvar med den praksis som har utviklet seg, men det påhviler Regjeringen ingen plikt til å gi en slik melding.

Presidenten vil ikke sette et så uformelt forslag, som dessuten er i strid med vår vanlige parlamentariske praksis, under votering, og vil derfor ikke la votere over dette forslag fra hr. Lange.

Odvar Nordli: Jeg må innrømme at det er noe vanskelig for meg å finne ut på hvilken måte eller om man i det hele tatt skal reagere på det utspill som hr. Lange kom med. Jeg vil bare ganske kort si at jeg slutter meg helt og fullt ut til presidentens vurdering av denne situasjonen, og også til den nøkterne